

INGLISE KEELE RIIGIEKSAM 2005

Info eksamite kohta www.ekk.edu.ee

KIRJALIK OSA
7. mai kell 11.00

SUULINE OSA
9.–13. mai

KORRALDUS JA ÜLESEHITUS

Riigieksam lähtub 22. veebruari Riigi Teatajas esitatud põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava 2002 nõuetest (võõrkeeled lk. 934–946). <https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=174787>

2005. aasta inglise keele riigieksam on oma formaadilt samasugune nagu eelmiste aastate eksamid. Seetõttu on tutvumiseks ülesandetüüpidega väga kasulik, kui oled eelnevalt läbi lahendanud mõne eelmise aasta eksamitöödest.

Samuti on ettevalmistamisel abiks olev materjal – eelnevate aastate tööd, õiged vastused ja tänavu esmakordselt ka eksami kuulamisosa (MP3 failina) – saadaval eksamikeskuse koduleheküljel – www.ekk.edu.ee (riigieksamid/gümnaasium/inglise keel).

Ülesandetüübid on avaldatud riigieksamit tutvustavates materjalides

(*'Inglise keel, riigieksam 2003/2004'* ja *'Year 12 Handbook 2001–2004'*).

KIRJUTAMINE

Eksam algab kirjutamisosaga, mis kestab 75 minutit. Osa koosneb kahest erinevast ülesandest. Pikema ülesandena tuleb kirjutada nõuetele vastav asjakohase sissejuhatuse, sisu ja lõppsõnaga essee, *report* või *story*. Lühem ülesanne on ametlik või mitteametlik kiri, kutse vms. Lühema tööülesande eeldatav maht on vahemikus 80–100 sõna, pikem 150–200 sõna.

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

- Enne ülesande täitmist loe tööjuhend korralikult läbi.

Pööra tähelepanu järgmistele asjaoludele:

1. **kellele** kirjutad – sõbrale, tuttavale või ametiasutusele ja
2. **miks** kirjutad – kas eesmärgiks on saada informatsiooni, kirjeldada mingit olukorda või põhjendada oma arvamust, väljendada oma tundeid.

Eeltoodut arvestades vormista kirjutis **ametlikus** või **mitteametlikus** stiilis.

- Enne kirjutama asumist mõtle läbi, kuidas kirjutis üles ehitada (ära unusta pöördumist adressaadi poole, sissejuhatust, lõppsõna). Kui töös on antud ruumi märkmete tegemiseks (*rough notes* e. mustand), kasuta seda. Mustandit ega märkmeid ei hinnata.
- Pea kinni nõutavast sõnade arvust.
- Soovitav on kinni pidada töös märgitud ajajaotusest.
- Et mitte raisata eksamil aega, tee endale varakult selgeks, kui palju ruumi sul kulub sinu käekirjaga 100, 150 või 200 sõna kirjutamiseks.
- Eksamitöö kirjuta korraliku käekirjaga.

Kui tekib vajadus mõnda sõna parandada, siis tõmba terve sõna maha ja kirjuta õige variant selle kohale. Välti mitmekordseid parandusi. Loetav töö ja korrektne väljendus häälestavad hindajad sinu suhtes positiivselt.

Kirjutamisosale järgneb vaheaeg.

KUULAMINE (35 minutit).

Kuulamisülesanne saadetakse tänavu kooli CD-del või kassetidel (valiku teeb kool), mida kuulatakse ühel ajal. Ülesandeid on kokku kolm ja neid kuulatakse kaks korda.

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

- Enne kuulamisülesannete lahendamist kuula tähelepanelikult tööjuhiseid ja loe neid samaaegselt eksamitöös. Kasuta ülesandega tutvumiseks antud aega ja süvene lugemisse.
- Ülesannete vastused kirjuta tööjuhise järgi täpselt sinna, kuhu nõutud.
- Lünkade täitmisel pane tähele, mitu sõna on vaja lünka kirjutada.
- Märkmete tegemise (*note taking*) ülesande puhul võid kuuldu edasi anda ka oma sõnadega, oluline on mõtte tabamine.

- Esmakordsel kuulamisel täida ülesanne, teisel korral kontrolli oma vastuseid.
- Kasuta kuulamisosa lõpul antud lisaaega vastuste ülevaatamiseks.

LUGEMINE (50 minutit)

Lugemisosa ülesanded põhinevad eri liiki tekstide mõistmisel (nt. artikkel, ilukirjandus, populaarteaduslik tekst vms.).

Lugemisosa koosneb kolmest tekstist ja nende kohta koostatud ülesannetest.

Ülesandetüüpidega tutvu kodulehel esitatud eksamitöid uurides, kasu on ka tööst *Handbook*'iga.

NÕUDED EKSAMINANDILE:

- Enne ülesannete täitmist loe tööjuhend tähelepanelikult läbi. Tee kindlaks, kas ülesanne nõuab tekstist **üldist** või **detailset** arusaamist. Tekstist üldise ülevaate saamiseks loe tekst kiiresti algusest lõpuni läbi, seejuures ära lase end häirida tundmatutest sõnadest.
- Kui pead vastama teksti kohta käivatele detailsetele küsimustele, siis leia lõik/lõigud, mis sisaldavad vastavat informatsiooni ja ära otsi sõnasõnalist vastust vaid püüa aru saada teksti mõttest.
- Lünkülesannete lahendamisel pööra tähelepanu sellele, kas lünk tuleb täita ühe või mitme sõnaga.
- Kui tegemist on **'õige/vale/informatsioon puudub'** tüüpi ülesandega, pead vastama ainult ülesande teksti põhjal.

KEELESTRUKTUURIDE OSA (40 minutit)

Ülesanded eeldavad grammatika põhivara tundmist.

Õpilastel on osutunud vajalikuks tunda käsiraamatus esitatud grammatilisi termineid (nt. *noun, verb, main clause, subordinate clause, derivation, suffixes, preffices, determiners, articles, different types of questions etc*). Oluline on tööülesandes esitatud termin ära tunda ja mõista ülesannet, mitte mõistet defineerida. Eriti vajalik on oskus teksti vaadelda ja lauses esitatud struktuurid ära tunda. Mõistagi tuleb arvestada ka konteksti, milles lause paikneb. Selleks tuleb enne ülesande täitmist tekst tervikuna läbi lugeda.

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

- Loe tähelepanelikult läbi ülesandes antud tööjuhend ja tekst, seejärel lahenda ülesanne.
- Lünkülesande puhul pööra tähelepanu sellele, kas sõnad on antud või tuleb nad leida, kas antud sõnadest tuleb kõik ära kasutada, kas neid võib kasutada mitmel korral, kas antud sõnu on vaja muuta, kas sõnad tuleb kirjutada teksti või teksti kõrval olevate numbrite juurde.

Kui eksamiks ettenähtud aega on läbi, jagab riigieksamikomisjon õpilastele kätte vastuslehed. Õpilased kannavad vastused oma töölt vastuslehele. Selleks on aega 30 minutit.

SUULINE OSA (9–13. mai) (15–20 minutit)

Eksami suulise osa esimene ülesanne (õpilase monoloog) põhineb lühitekstil (ca 150 sõna), millele on lisatud teksti autor ja/või allikas, kust tekst on pärit. Igal õpilasel on 15 minutit ettevalmistumiseks.

Suuline osa koosneb järgmistest osadest:

- 1) sissejuhatav osa, kus tuleb rääkida iseendast ja oma huvialadest (**ei hinnata!**),
- 2) õpilase monoloog, mis põhineb lühikesel tekstil (ca 150 sõna) ja eelnevast lähtuv vestlus.
- 3) Rollimäng (*role play*), kus sul tuleb ülesande täitmiseks intervjuuerija käest teada saada mingeid arve, fakte, jne. ettevalmistusaeg 30 sekundit, mille jooksul loe kiiresti läbi juhend. Siin on sul võimalik näidata initsiatiivi, seetõttu loe kirjalikust juhendist täpselt, mida sul ülesande täitmiseks teha tuleb. Sina alustad ja lõpetad selle osa intervjuust. Püüa kasutada eriliigilisi küsimusi, väldi küsimuse alustamist sõnadega: *'What about ...'*

NÕUANDED EKSAMINANDILE:

Intervjuu annab sulle võimaluse näidata oma kõneoskust inglise keeles, seepärast:

- kuula tähelepanelikult intervjuuerija küsimusi ning vasta neile võimalikult põhjalikult,
- kui tekstile on lisatud info allika kohta (autori tegevusala ja eluaastad) kasuta seda ka monoloogis.
- põhjenda alati oma seisukohta või arvamust,
- ära kaldu teemast kõrvale,
- pea meeles, et kolmanda osa lõpus tuleb sul esitada kokkuvõte või järeldus,
- eksamiks valmistumisel tutvu põhjalikult hindamisskaalaga.